

Καθηγήτρια Βασιλική Δενδρινού
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Φιλοσοφική Σχολή
ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
Τομέας Γλώσσας – Γλωσσολογίας
E-mail: vdendrin@enl.uoa.gr

Professor Bessie Dendrinou
THE NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS
School of Philosophy
FACULTY OF ENGLISH STUDIES
Department of Language and Linguistics
E-mail: vdendrin@enl.uoa.gr

5 Σεπτεμβρίου 2010

Προς τους:

Εκπαιδευτικούς Αγγλικής των 800 Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων του Ενιαίου Αναμορφωμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Σας εύχομαι καλό φθινόπωρο και καλή σχολική χρονιά. Το ότι η χρονιά αυτή θα είναι σημαντική για τον κλάδο μας είναι γεγονός αφού το Υπουργείο Παιδείας δείχνει έμπρακτο ενδιαφέρον για την ξενόγλωσση εκπαίδευση και ιδιαίτερα για την εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας. Πρόκειται για ένα ζήτημα το οποίο απασχολεί την κοινωνία μας και ιδιαίτερα τους γονείς που θέλουν τα παιδιά τους να μαθαίνουν την ξένη γλώσσα στο σχολείο κι όχι να αναγκάζονται να αφιερώνουν τον εξωσχολικό τους χρόνο σε φροντιστήρια αντί να τον εκμεταλλεύονται για δημιουργική ενασχόληση και παιχνίδι με συνομηλίκους τους.

Εκτός από την έρευνα που ξεκινά ώστε να εκπονηθεί για πρώτη φορά στην χώρα μας μια συγκροτημένη ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική και να συνδεθεί το ΚΠΓ με την Α/θμια και τη Δ/θμια εκπαίδευση, υπάρχει προοπτική να εκσυγχρονιστεί το πρόγραμμα σπουδών των ξένων γλωσσών, να εφαρμοστεί ένα ενιαίο πλαίσιο εκπαιδευτικού προγράμματος για τη διδασκαλία όλων των γλωσσών σε επίπεδα, σύμφωνα με την 6βαθμη κλίμακα των Συμβουλίου της Ευρώπης και μελετάται το ενδεχόμενο να προσμετρείται βαθμός γενικών εξετάσεων στις ξένες γλώσσες για την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι παραπάνω και άλλες ενέργειες, όπως αυτή που ξεκινά άμεσα και αφορά την εισαγωγή της αγγλικής στην Α' και τη Β' δημοτικού, αποσκοπούν στην αναβάθμιση της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στον τόπο μας. Η ενέργεια για την έναρξη διδασκαλίας της ξένης γλώσσας από την πρώτη τάξη μελετάται ήδη εδώ και καιρό από Ομάδα Έργου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Μάιο αρχίσαμε να αναπτύσσουμε το «Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία» (ΠΕΑΠ), το οποίο μόλις εντάχθηκε σε Έργο που συγχρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

Φυσικά, οι στόχοι της πολιτείας δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς όλους εμάς: πανεπιστημιακούς ερευνητές, Σχολικούς Συμβούλους και εκπαιδευτικούς της τάξης. Συνεπώς, σχεδιάζουμε να σας ενημερώσουμε άμεσα για το Έργο στη διάρκεια διημερίδων στις οποίες θα κληθείτε όλοι και όλες εσείς που θα διδάξετε στις πρώτες τάξεις του δημοτικού στα 800 Ολοήμερα Δημοτικά. Σκοπός μας η λεπτομερής ενημέρωση για τη φιλοσοφία και παιδαγωγική προσέγγιση του ΠΕΑΠ, για την εφαρμογή του και για το συνακόλουθο εκπαιδευτικό υλικό που θα σας δοθεί μαζί με σχέδια μαθήματος.

Οι διημερίδες θα πραγματοποιηθούν σε έξι μεγάλες πόλεις της Ελλάδας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλο, Κρήτη και Κέρκυρα) από το τέλος Σεπτέμβρη μέχρι τα μέσα του Οκτώβρη. Για την ώρα, ήθελα να σας διαβεβαιώσω πως πριν μπειτε στις τάξεις σας, στις **11 Σεπτεμβρίου 2010** θα είναι έτοιμη η ιστοσελίδα του Έργου η οποία θα περιλαμβάνει το Πρόγραμμα Σπουδών, Οδηγίες για το μάθημα, Εκπαιδευτικές δραστηριότητες και σχέδια μαθήματος, κτλ. Θα τη βρείτε στη διεύθυνση <http://rcel.enl.uoa.gr/englishinschool/index.html>.

Η ιστοσελίδα θα περιλαμβάνει επίσης άρθρα και μελέτες για τη διδασκαλία και εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πολύ νεαρή ηλικία. Αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο πριν λίγα

χρόνια είχε απασχολήσει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το οποίο είχε οργανώσει διεθνές συνέδριο για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πρώιμη παιδική ηλικία. Το θέμα μελέτησε επίσης το Κέντρο Έρευνας για την Αγγλική του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είχαμε κάνει μια συστηματική έρευνα αναγκών η οποία έδειξε ότι το 84% των ερωτηθέντων γονέων και μαθητών, καθώς και το 78% των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών είχαν απαντήσει θετικά σε ερώτημα σχετικά με το αν θα ήθελαν ή όχι την ξένη γλώσσα να ξεκινά όσο πιο νωρίς γίνεται στο δημόσιο σχολείο, όπως και σε πολλά ιδιωτικά. Τώρα που αποφασίστηκε από την πολιτεία η εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας από την Α' δημοτικού, υπάρχει ποσοστό διδασκάλων που διατυπώνει επιφυλάξεις, ενώ κάποιοι μάλιστα κινδυνολογούν για το θέμα αυτό. Επειδή πιστεύω πως τόσο οι θετικές όσο και οι αρνητικές απόψεις δεν στηρίζονται σε σύγχρονες επιστημονικές μελέτες σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις που έχει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας από μικρή ηλικία είναι καθήκον όσων εξ ημών είμαστε της ειδικότητας να πληροφορήσουμε τους εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων και το ευρύτερο κοινό για τα οφέλη που μπορεί να προκύψουν από την εισαγωγή της ξένης γλώσσας σε μικρή ηλικία, καθώς επίσης και για το ότι δεν «κινδυνεύει» η ελληνική γλώσσα από την ξένη. Το αντίθετο. Αυτά και άλλα ζητήματα συζητούνται σε κείμενα που παρατίθενται σε 60σέλιδο Τευχίδιο που συνοδεύει την παρούσα επιστολή.

Το ζήτημα της εισαγωγής της αγγλικής από την Α' δημοτικού ήταν μια πολιτική απόφαση της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, η οποία δεν ήταν αυθαίρετη. Βασίστηκε στις εμπειριστατωμένες επιστημονικές απόψεις ειδικών και στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας για γλωσσομάθεια. Παράλληλα, το Υπουργείο ακολούθησε τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εποικοδομητική εκμάθηση της μητρικής γλώσσας πρωτίστως και την προώθηση της πολυγλωσσίας –οδηγίες με τις οποίες η Ελλάδα συμφωνεί απολύτως. Στη λογική της προώθησης της πολλαπλογλωσσίας και της ανάπτυξης των πολυγραμματισμών των ευρωπαίων πολιτών εντάσσεται και η στρατηγική της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης σε πολύ νεαρή ηλικία.

Γενικά, η γλωσσομάθεια βρίσκεται στον πυρήνα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος επειδή βοηθά στην επικοινωνία και την κατανόηση του Άλλου, στοιχεία που συνιστούν βασικά συστατικά για τη σύμπνοια μεταξύ λαών και διαφορετικών πολιτισμών. Η εκμάθηση γλωσσών είναι επομένως μείζονος σημασίας και για το λόγο αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ιστοσελίδα της για την Πολυγλωσσία επισημαίνει πως «ενθαρρύνοντας τους μαθητές να μάθουν ξένες γλώσσες από μικρή ηλικία, οι εκπαιδευτικοί βοηθούν τους νεαρούς Ευρωπαίους να γίνουν πιο δεκτικοί σε άλλους πολιτισμούς, να μπορούν να μετακινούνται και να εργάζονται ελεύθερα σε όλα τα κράτη, να είναι ανταγωνιστικοί στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας» (βλ. <http://ec.europa.eu/education/languages/>).

Η εφαρμογή του ΠΕΑΠ θα ξεκινήσει από το 2010 στα Ολοήμερα Δημοτικά σε πειραματική βάση. Τη χρονιά αυτή το εκπαιδευτικό υλικό θα είναι κοινό για την Α' και τη Β' δημοτικού, αλλά θα διαφέρουν σε κάποιο βαθμό οι οδηγίες χρήσης του υλικού ανά τάξη. Τη σχολική χρονιά 2011-12 το υλικό για τη Β' δημοτικού θα είναι διαφορετικό. Από τη σχολική χρονιά 2012-13 θα γίνει γενικευμένη εφαρμογή και αξιολόγηση του ΠΕΑΠ.

Όπως ήδη αναφέρθηκε πιο πάνω, πριν αρχίσουν τα μαθήματα τη φετινή σχολική χρονιά θα δοθούν στους εκπαιδευτικούς δραστηριότητες και προτάσεις για το πώς να κάνουν το μάθημα, πώς οι μικροί μαθητές να ξεκινήσουν να προσεγγίζουν την ξένη γλώσσα. Σε όλη τη διάρκεια του έτους θα παρέχονται προτάσεις για την εφαρμογή του ΠΕΑΠ, με συνοδευτικό μαθησιακό υλικό.

Το εκπαιδευτικό-μαθησιακό υλικό δεν θέλουμε να κατασκευάζεται χωρίς τη δική σας συμβολή και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι μαθητές σας. Γι' αυτό σας καλούμε να συνεργαστούμε και συγκεκριμένα:

- 1.** Καλούμε **όλους και όλες εσάς τους εκπαιδευτικούς αγγλικής** που θα διδάξετε στις Α' και Β' τάξεις του δημοτικού να συνεργαστείτε μαζί μας για την εφαρμογή του ΠΕΑΠ και να συνεισφέρετε με όποιο τρόπο μπορείτε. Η Ομάδα Έργου θα σας δίνει την ευκαιρία να συμπληρώνετε φόρμες αξιολόγησης με βάση την εφαρμογή

του ΠΕΑΠ, να φτιάχνετε και εσείς οι ίδιοι δραστηριότητες –εάν θέλετε φυσικά– και να τις μοιράζεστε με συναδέλφους σας. Εφόσον επιθυμείτε να εμπλακείτε με τον οιονδήποτε τρόπο, θα πρέπει να συμπληρώσετε *ηλεκτρονικά* ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο θα το βρείτε στην ιστοσελίδα του Έργου, στη διεύθυνση: <http://rcel.enl.uoa.gr/englishinschool/questionnaires.html>.

2. Καλούμε όσους και όσες από εσάς τους παραπάνω εκπαιδευτικούς αγγλικής **ενδιαφέρεστε να συμμετάσχετε ενεργά** στην αξιολόγηση, το σχεδιασμό και τη συγγραφή μαθησιακού υλικού, να εκδηλώσετε το ενδιαφέρον σας ώστε να σας καλέσουμε καταρχάς να εκπαιδευτείτε στην προσέγγιση «Μάθηση μέσω Σχεδιασμού». Όταν έχετε εκπαιδευτεί, εκτός του ότι θα συνεργάζεστε μαζί μας για την κατασκευή υλικού, θα σας ζητήσουμε να λειτουργήσετε ως πολλαπλασιαστές. Η εκδήλωση ενδιαφέροντος σας παρακαλούμε να γίνει με την συμπλήρωση της ειδικής φόρμας *ηλεκτρονικά*, την οποία θα βρείτε στην ίδια με την παραπάνω διεύθυνση: <http://rcel.enl.uoa.gr/englishinschool/questionnaires.html>.

Από τους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς, θα επιλεγούν πενήντα (50) άτομα, βάσει των παρακάτω προσόντων για να εργαστούν επιπλέον των διδακτικών τους ωρών, με σύμβαση έργου και, φυσικά, με την ανάλογη αμοιβή.¹

Για την καταρχήν ενημέρωσή σας και ώσπου να λειτουργήσει η ιστοσελίδα, σας αποστέλλεται το 60σέλιδο τευχίδιο με τίτλο «Το Πρόγραμμα Εκμάθησης της Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία», το οποίο περιλαμβάνει:

1. Το πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος για τα αγγλικά της Α΄ & Β δημοτικού
2. Γενικές οδηγίες για το μάθημα της αγγλικής γλώσσας σε μικρά παιδιά
3. Πληροφορίες για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες
4. Παραδείγματα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
5. Κείμενα για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε νεαρή ηλικία.

Με τις ευχές μου για καλή σχολική χρονιά

Καθηγήτρια Β. Δενδρινού

---

¹ Οι προϋποθέσεις επιλογής των 50 εκπαιδευτικών δεν απαιτούν μεταπτυχιακές σπουδές. Ωστόσο, θα ληφθεί υπόψη αν έχουν κάνει ειδικευση στη διδακτική της αγγλικής στη διάρκεια των σπουδών τους και ειδικότερα αν έχουν κάνει σεμινάρια για διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε μικρά παιδιά (Teaching Young Learners). Θα προτιμηθούν εκπαιδευτικοί με άριστη γλωσσομάθεια, εμπειρία διδασκαλίας της αγγλικής σε δημοτικό σχολείο, αφοσίωση στο εκπαιδευτικό τους έργο, εμπειρία σε δημιουργικά projects και εξωσχολικές δραστηριότητες για παιδιά (extracurricular activities) και διάθεση να δώσουν τον απαιτούμενο χρόνο και ενέργεια στο Έργο. Μαζί με την εκδήλωση ενδιαφέροντος, θα χρειαστεί να υποβάλλουν και 2 συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ, προϊσταμένους (π.χ. Σχολικούς Συμβούλους), ή/και εκπαιδευτικούς με τους οποίους έχει έχουν συνεργαστεί.